

[Landbrugsministeren.]

gøre det eneste, som det er deres Pligt at gøre: holde sig til Kautionisterne. Jeg tør sige, at jeg tror ikke rigtig, de Herrer har over tænkt, hvad der vilde ske, hvis Rigsdagen virkelig vedtog denne Lov og anbragte vore Pengeinstitutter i en saadan Situation. Vore Pengeinstitutter har dog opfyldt deres naturlige Funktion, naar de har sat Penge i Erhvervslivet, og vi skal heller ikke laste dem og sige, som det blev sagt her i Gaar, at de letsindigt havde sat Penge ud, saa de havde godt af at tabe dem igen. Det kan være meget godt, at man siger det, men samtidig klager man over Kreditindskrækningen og siger: Kan det ikke snart faa en Ende med Kreditindskrækningen, saa man igen kan faa nogle Penge. Man kan ikke begge Dele. Men naar man siger, at de saa letsindigt har sat deres Penge ud, maa man huske paa, at de skal i hvert Fald svare til deres Forpligtelser efter fuld Guldværdi, de har ingen andre Midler, og ingen retsindigt Mand kan bebrejde dem, at de saa kræver deres Kaution indfriet.

Jeg tror, at de Herrer ikke rigtig har over tænkt, hvad en saadan Lov vil betyde. Det er min Overbevisning, at den vil betyde et fuldstændig økonomisk Kaos, en Katastrofe for hele Landbruget. Man kan sige: Saa faar vi gjort op, saa faar vi rent Bord. Ja, De faar et rent Bord at se, hvis dette Lovforslag gennemføres, det kan jeg forsikre, men netop det, vi vilde forhindre: at Hjemmene i en forbigaaende Kriseperiode gik til Grunde, vil vi snarest fremkalde ved denne Foranstaltning, hvorved Staten stiller 50 Mill. Kr. til Raadighed og paatager sig først to Trediedeles Risiko og maaske i Virkeligheden mere.

Derfor tror jeg, at det, som her er bragt i Forslag fra Regeringens Side: At Banker og Sparekasser gaar ind som Mellemlid — jeg ser godt, at det er blevet kritiseret — i Virkeligheden er en fornuftig Ordning paa dette Punkt. For det første maa jeg sige, at jeg tror ikke, at der er nogen her i Landet, der ved bedre Besked om de Forhold, her er Tale om, end Banker og Sparekasser. Jeg tror næsten, jeg tør gaa ud fra, at alle de akkordsøgende, som henvender sig til Akkordudvalget om Akkord, mere end een Gang har været hos

Banker og Sparekasser og lagt deres Forhold frem for dem og er kendt af Banker og Sparekasser. Men saa siger man: Ja men Banker og Sparekasser gaar det ikke an at skyde ind som Mellemlid, for de er interesserede i det, det er meget ofte netop dem, der har de yderste Tilgodehavender, og saa skulde de kunne tage Statens Penge ind. Jeg ser egentlig ingen Ulykke i, hvis vi faar en Ordning, der er tilfredsstillende, en rimelig og retfærdig Ordning, at saa de Kapitaler, de kontante Penge, der skal være den Smørelse, der faar det til at gaa, tilvejebringes paa denne Maade, naar saa Banker og Sparekasser selv giver Sikkerhed og staar inde overfor Statskassen for, at der ikke lides Tab paa disse Laan. Man kunde naturligvis sige: Ja, men der er den Mulighed, at en Bank eller Sparekasse stiller sine Fordringer alt for højt op og tager en Masse Penge fra Staten. Naa ja, den handler jo paa Ansvar, og man maa ikke glemme, at Akkordudvalget skal altid anerkende, at der er Rimelighed i hele Ordningen, at det er en Ordning, der kan bære i Fremtiden, og at det ikke er urimelige Beløb, der anvendes fra Statskassens Side. Det er blevet kritiseret, at her maatte saa Banker og Sparekasser gaa ind i Risikoen, og det er blevet sagt, at saa maatte de forlange en stor Sikkerhed ved Siden af. Ja, det er rimeligt, at de maa forlange en Kaution, og det vilde selvfølgelig have været lettere, hvis Staten sagde: Det bryder vi os ikke om, vi tager hele Risikoen eller de to Trediedele. Det vilde jo lette stærkt — det skal jeg indrømme —, men saa er det ogsaa, man kommer ind paa noget ganske uoverskueligt med Hensyn til Risikoen. Men jeg tror i og for sig ikke, at denne Kaution er saa vanskelig at opnaa; hvis det er Banker og Sparekasser selv, der er Kreditorer og faar en Del af Beløbet, kommer det af sig selv. Men for øvrigt tror jeg ikke, der vil være noget urimeligt i — og det tror jeg vil blive den almindelige Tilstand, hvis Rigsdagen vedtager disse Lovforslag —, at det bliver Kreditorerne, dem, som faar Beløbene udbetalt, der kommer til at staa som Kautionister overfor Bankerne og Sparekasserne og til at garantere for disse Beløb. Det kan jeg ikke finde noget urimeligt i, jeg finder det tværtimod saare rimeligt, at det bliver dem, der